

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ

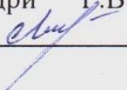

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Теорія вокальної педагогіки. Сольфеджіо
підготовки бакалаврів
денної форми здобуття освіти
освітньо-професійна програма "Театральне мистецтво"
спеціальності В6 "Перформативні мистецтва"
галузі знань В "Культура, мистецтво та гуманітарні науки"**

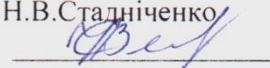
ВИКЛАДАЧ: Гринь Л.О., канд.пед.н., професор, доцент

Обговорено та ухвалено
На засіданні кафедри акторської майстерності
Протокол № 6 "29" січня 2025р.
Завідувач кафедри Г.В.Локарева

Погоджено

Гарант освітньо- професійної програми
Н.В.Стадніченко

Викладач: Гринь Лілія Олександрівна, доцент, кандидат педагогічних наук, професор, доцент кафедри акторської майстерності

E-mail: l-grin@ukr.net

Сезн ЗНУ повідомлення:

Телефон: +38066-2547978, +38067-5979198

Інші засоби зв'язку: Viber, Facebook Messenger, Telegram Zoom – за вибором викладача

Кафедра: (акторської майстерності)

1. Опис навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія вокальної педагогіки. Сольфеджіо» є здобуття теоретичних знань з історії вокальної педагогіки, психології вокальної діяльності, будови голосового апарату вокального голосу майбутнього актора, музичної грамоти, теорії музики.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Теорія вокальної педагогіки. Сольфеджіо» є сприяння розвитку виконавської вокальної майстерності, артистизму, музичного смаку; усвідомлення значення психологічних категорій у формуванні вокального голосу майбутнього актора; застосування на практиці теоретичних знань з теорії музики, засобів виразності музичного мистецтва.

У рамках курсу «Теорія вокальної педагогіки. Сольфеджіо» здобувачі вищої освіти бакалавра спеціальності «Сценічне мистецтво» освітньо-професійної програми «Театральне мистецтво» вивчатимуть основні етапи становлення вокально-педагогічної школи як виду мистецтва, що бере свої витoki в Неаполітанському Відродженні; ознайомляться з багатьма зарубіжними та вітчизняними школами вокальної майстерності та її представниками; визначатимуть певні стилі та техніки вокального мистецтва сучасності; застосовуватимуть теоретичні знання на практичних навичках із засобами музичного мистецтва.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	
1	2	3
Статус дисципліни	Вибіркова Вільного вибору студента в межах спеціальності	
Семестр	8-й	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	12 год	
Практичні заняття	22 год.	
Самостійна робота	56 год.	

Консультації	Що суботи 11.25 платформа zoom ідентифікатор 447 103 1705 код доступу 695569
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1957#section-5

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
ЗК1 Здатність до професійного самовдосконалення, оволодіння новими знаннями і методами творчої діяльності на засадах самоосвіти та застосування сучасних інформаційних технологій у вирішенні фахових завдань.	Підготовка фахівців відбувається з використанням комплексу навчальних форм та методів (міні-лекції, практичні заняття); відпрацювання творчих вмінь та навичок відбувається у формі індивідуальних (вокал, постановка голосу).	Методи індивідуального контролю, усне опитування, тестові завдання
ЗК3 Здатність до ефективної самоорганізації власної професійної діяльності.		
<p>ПР10 Знати основи вокального мистецтва (змісту вокальної термінології, будови і принципів роботи голосового апарату, жанрів вокальної музики).</p> <p>ПР20 Володіти вокально-технічними навичками різних манер співу: академічного, народного, естрадного; знати основи вокального мистецтва (зміст вокальної термінології, будову і принципи роботи голосового апарату, жанри вокальної музики); володіти навичками гри на фортепіано або іншому музичному інструменті; використовувати набуті знання</p>	Для забезпечення ефективності засвоєння теоретичного матеріалу та практичного напрацювання вокально-технічних вмінь та навичок застосовуються дидактичні методи за джерелом знань (словесні, практичні, наочні); за пізнавальною діяльністю (репродуктивні, проблемні, пошукові); інтерактивні; творчі завдання.	<p>Метод аналізу помилок, метод показу, метод обговорення і опитування.</p> <p>Поточний контроль, підсумковий контроль, екзамен</p>

про музичну культуру, теорію музики у професійній		
--	--	--

3.Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вокальний голос та його якості

Тема 1. Голос та його якості.

Фізіологічною основою співу є голосовий апарат людини. Вокальне мистецтво, багатоаспектний вид музичного мистецтва: вокальне мистецтво = вокальний твір→вокальнийголос→вокальнапідготовка→вокальнамайстерність.Вокальна підготовка - процес становлення та вдосконалення вокального голосу, оволодіння вокально-технічними навичками, формування вмінь передачі художньо-сценічного образу вокального твору.

Тема 2. Резонатори вокального голосу.

Відмінності процесу голосоутворення в мовленні та під час співу. Формування звуку визначається режимом роботиголосовоїщілини у зв'язку з відповіднимйому резонаторами. Показником діапазону вокального голосу є регістр і резонатор. Співочі голоси мають два регістри (грудний та головний) і три резонатори (грудний, середній (медіум) та головний).

Тема 3. Вокальне дихання.

У фонації беруть участь такі органи: гортань з її внутрішніми та зовнішніми м'язами – орган генерації (народження звуку); глотка, носоглотка, порожнина рота – резонатори звуку; дихальний апарат (дихальні м'язи грудної клітки і живота та її діафрагма) – це джерело певної енергії для виникнення звуку.

Змістовий модуль 2. Нейрофізіологія вокального голосу.

Тема 4. Нейрофізіологічна роль органів почуття у процесі співу.

Сучасна вокально-педагогічна школа виділяє три теорії природи голосоутворення: міоеластична - звук людського голосу виникає внаслідок впливу повітряного тиску на пружні голосові складки та приведення їх у коливальний рух; нейрохроноксична теорія фонації - коливання голосових складок має церебральну (мозкову) природу, а не периферичну. Резонансна теорія мистецтва співу, психолого-рефлектор несприймання співочого звука, захисна функція роботи голосових резонаторів у співі.

Тема 5. Органи звукоутворення, їх роль у співі.

Система органів, яка слугує для утворення голосу та мовлення. органи дихання, що утворюють тиск під голосовими м'язами (складками), – джерело звукової енергії; гортань, що містить у собі голосові складки, – джерело виникнення звукових коливань; артикуляційний апарат, що слугує для утворення звуків чіткого вимовляння; носова

порожнина та порожнини, що знаходяться біля неї – беруть участь у створенні деяких звуків.

Тема 6. Одночасність та єдність розвитку всіх якостей співака.

Процес формування вокального голосу полягає у виробленні правильної взаємодії всіх частин голосового апарату. Від характеру й сили нервових імпульсів виконавця залежить та чи інша якісна характеристика вокального голосу та звуку. Якісні характеристики вокального голосу залежать від фізіологічних особливостей будови голосового апарату майбутнього актора музично-драматичного театру.

Змістовний модуль 3. Засоби музичної виразності

Тема 7. Елементи музичної мови.

Написання нот на нотному стані, скрипковий та басовий ключі, октави на клавіатурі фортепіано. Поняття звукоряд, лад, тональність. Поняття тривалості, ритм, розмір, метроритм. Практичне застосування, система побудови від звуків ладів, інтервалів.

Змістовний модуль 4. Становлення вокально-педагогічних шкіл Європи XVII - XX століть, як культурологічне явище.

Тема 8. Становлення вокально-педагогічних шкіл Італії XVII-XIX століть

Вокальне мистецтво за своєю природою синтетичне і складається з нерозривної єдності декількох елементів: музики (акомпанімент, гра на музичних інструментах), співу (вокал, оперний жанр), слова (поезія, п'єса, сценічна майстерність).

Визначення поняття “вокальної школи” в широкому значенні дав співак, вокальний педагог, доктор мистецтвознавства Д. Аспелунд у своїй роботі “Розвиток співака та його голос”: “вокально-педагогічна школа – це конкретна, цілеспрямована, організована система підготовки нових поколінь співаків та педагогів для конкретної діяльності, що історично змінюється”

Тема 9. Формування вокально-педагогічної школи України XIX-XX століть.

Неможливо переоцінити внесок в міжнародну та європейську культуру українського вокального мистецтва, справжнім скарбом якого є народна пісня, що базується на кантиленному співі й виразності слова, завжди була джерелом натхнення для великих виконавців. У формуванні української академічної школи співу неоціненний внесок належить основоположнику української музичної класики Миколі Лисенку. Він був першим серед тих, для кого діяльність у галузі музики стала професією.

Першим українським митцем, який розробляв наукові основи вокальної педагогіки, прагнувши вивести її зі сфери емпіричності й “секретності”, був видатний співак Олександр Мишуга.

Особливий внесок у розвиток української вокальної школи здійснили корифеї оперної сцени І. Паторжинський, М. Литвиненко-Вольгемут, З. Гайдай, Б. Гмиря. Вокальна майстерність і професіоналізм цих митців завжди були на високому рівні, вражало їх звуковедення й виразність, краса та пластичність звука.

Тема 10. Європейські школи співу, основні положення. Винаходи

Іншим напрямом вокальної підготовки серед європейських шкіл стало французьке

вокальне мистецтво, яке склалось як національне явище у другій половині XVII століття. Поряд із діяльністю та розвитком італійських вокальних шкіл, існувала також не менш значна і прогресивна Французька національна вокальна школа, яка сформувалася в епоху класицизму завдяки діяльності таких композиторів, як Ж. Люллі, Дж. Перголезі, Дж. Россіні, Г. Доніцетті. Цей стиль значно вплинув на художню культуру інших країн, його вважали “ідеальною моделлю” класицизму взагалі. Особливо широко класицизм розкрився в театральній драматургії та акторському мистецтві, зокрема, у трагедії. Першою вокальною працею у Франції, присвяченою виключно вокальній методиці, була книга співака й педагога М. Басілля “Коментарі до мистецтва співу”. У ній автор приділяв особливу увагу розвитку музичного слуха, завдяки якому може покращитись голос.

Змістовний модуль 5. Елементи музичної мови.

Тема 11. Засоби музичної виразності.

Поняття тризвук, акорд, сепакорд. Склад та види акордів, система побудови від звуків. Поняття знаки альтерації, тональність. Кварто-квінтове коло - система появи знаків альтерації в тональностях. Три види мінора, склад та система побудови від звуків. Практичне застосування - інтонування в зручній теситурі побудованих від звуків ладів, інтервалів, акордів.

Змістовий модуль 6. Гігієна співака.

Тема 12. Загально гігієнічні вимоги. Основні правила особистої гігієни співака.

Вимоги до майбутнього актора-вокаліста – режим харчування, режим прогулянок, «здоровий» сон, нервово-психічний стан співака. Значення та вплив занять спортом, фізкультура. Загартування загального стану співака.

Гігієна голосу – як одна з професійних ознак співака. Вплив домашніх умов на формування професійного голосу. Вчення про нервову діяльність, як основу цілого комплексу гігієнічних положень. Навички у співі – як сукупність формування умовних рефлексів, комплекс зовнішніх та внутрішніх подразників.

Тема 13. Профілактика захворювань органів звукоутворення.

Загальні засоби профілактики. Вправи для дихання. Засоби для профілактики гортані, носової порожнини, органів дихання. Гартування та зміцнення організму.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Очн а/д фор ма	Згідно зрозкладом

	Модуль 1. Вокальний голос та його якості		
Лекційне заняття	Тема 1. Голос та його якості. Фізіологічною основою співу є голосовий апарат людини. Вокальне мистецтво, багатоаспектний вид музичного мистецтва: вокальне мистецтво = вокальний твір→вокальнийголос→вокальнапідготовка→вокальнамайстерність.	3	<i>Протягом тижня</i>
Практичне заняття 1	Тема 2. Резонатори вокального голосу. Відмінності процесу голосоутворення в мовленні та під час співу. Формування звуку визначається режимом роботи голосової щілини у зв'язку з відповідними йому резонаторами.	3	<i>Протягом тижня</i>
Самостійна робота	<i>Тема 1. Голос та його якості.</i> 1.Вокальна підготовка - процес становлення та вдосконалення вокального голосу. 2.Оволодіння вокально-технічними навичками. 3.Формування вмінь передачі художньо-сценічного образу вокального твору.	6	<i>Протягом тижня</i>
Практичне заняття	Тема 3. Вокальне дихання. У фонації беруть участь такі органи: гортань з її внутрішніми та зовнішніми м'язами – орган генерації (народження звуку); глотка, носоглотка, порожнина рота – резонатори звуку	2	<i>Протягом тижня</i>
Самостійна робота	<i>Тема 2.Резонатори вокального голосу.</i> 1. Формування звуку. 2. Показник діапазону вокального голосу 3. Вокальне дихання.	6	<i>Протягом тижня</i>
	Модуль 2. Нейрофізіологія вокального голосу.		
Лекційне заняття 2	Тема 4. Нейрофізіологічна роль органів почуття у процесі співу. Три теорії природи голосоутворення: міоеластична, нейрохроносична, резонансна.	3	<i>Протягом тижня</i>
Практичне заняття	Тема 5. Органи звукоутворення, їх роль у співі. Система органів, яка слугує для утворення голосу та мовлення. органи дихання – джерело звукової енергії; гортань – джерело виникнення звукових коливань; артикуляційний апарат - утворення звуків чіткого вимовляння	2	<i>Протягом тижня</i>
Самостійна робота	<i>Тема 4. Нейрофізіологічна роль органів почуття у процесі співу.</i> 1. Резонансна теорія мистецтва співу. 2. Нейрохроносична теорія фонації.	6	<i>Протягом тижня</i>

	3.Захисна функція роботи голосових резонаторів у співі.		
Практичне заняття	Тема 6. Одночасність та єдність розвитку всіх якостей співака. Процес формування вокального голосу полягає у виробленні правильної взаємодії всіх частин голосового апарату.	2	Протягом тижня
Самостійна робота	<i>Тема 6. Одночасність та єдність розвитку всіх якостей співака.</i> 1. Джерело звукової енергії. 2. Джерело виникнення звукових коливань. 3. Артикуляційний апарат	6	Протягом тижня
Практичне заняття	Модуль 3. Засоби музичної виразності. Тема 7. Елементи музичної мови. Поняття звукоряд, лад, тональність. Поняття тривалості, ритм, розмір, метроритм. Практичне застосування, система побудови від звуків ладів, інтервалів.	3	Протягом тижня
Самостійна робота	<i>Тема 7. Засоби музичної виразності.</i> 1.Опрацювання теоретичних знань з понять звукоряд, лад, тональність, тривалості, розмір твору. 2. Побудувати від певних звуків: лади (мажорні, мінорні), інтервали (великі, малі, чисті). 3. Визначити тривалості музичного, інтервали в мелодиці, розмір. Простукати в долоні ритм музичного твору.	8	Протягом тижня
Лекційне заняття	Змістовний модуль 4. Становлення вокально-педагогічних шкіл Європи XVII - XX століть, як культурологічне явище. Тема 8. Становлення вокально-педагогічних шкіл Італії XVII-XIX століть. Визначення поняття “вокальної школи”. Неаполітанська, Венеціанська та Флорентійські школи навчання співу. Вимоги викладачів, представники.	3	Протягом тижня
Практичне заняття	Тема 9. Формування вокально-педагогічної школи України XIX-XX століть. Процес становлення педагогічної школи співу в Україні, основні вимоги викладачів. Представники та їх учні.	3	Протягом тижня
Самостійна робота	<i>Тема 8. Становлення вокально-педагогічних шкіл Італії XVII-XIX століть</i> Визначення поняття “вокальної школи” Перші вокальні праці. Винаходи.	6	Протягом тижня

Практичне заняття	Тема 10. Європейські школи співу, основні положення. Винаходи Французька оперна школа співу. Значення наукових робіт та винаходів для розвитку вокального мистецтва Європи.	2	Протягом тижня
Самостійна робота	Тема 9. Формування вокально-педагогічної школи України XIX-XX століть. 1. Передумови становлення вокальної школи України. 2. Представники та їх вчення. 3. Основні вимоги вокально-педагогічної школи України	6	Протягом тижня
Практичне заняття	Змістовний модуль 5. Елементи музичної мови. Тема 11. Засоби музичної виразності. Поняття тризвук, акорд, септакорд. Склад та види акордів, система побудови від звуків. Поняття знаки альтерації, тональність. Кварто-квінтове коло - система появи знаків альтерації в тональностях.	3	Протягом тижня
Самостійна робота	Тема 11. Засоби музичної виразності. 1. Пропрацювати теоретичний матеріал з понять: тризвук, акорд, септакорд, знаки альтерації, кварто-квінтове коло тональностей. 2. Побудувати від певних звуків вгору тризвуки, акорди з використанням знаків альтерації.	6	Протягом тижня
Лекційне заняття	Модуль 6. Гігієна співака. Тема 12. Загально гігієнічні вимоги. Вимоги до майбутнього актора-вокаліста – режим харчування, режим прогулянок, «здоровий» сон, нервово-психічний стан співака. Значення та вплив занять спортом, фізкультура.	3	Протягом тижня
Практичне заняття	Тема 13. Профілактика захворювань органів звукоутворення. Загальні засоби профілактики. Вправи для дихання.	2	Протягом тижня
Самостійна робота	Тема 12. Загально гігієнічні вимоги. 1. Поняття “вокальна форма”, “ режим співочого голосу”. 2. Дотримання основних правил особистої гігієни співака. .	3	Протягом тижня
Самостійна робота	Тема 13. Профілактика захворювань органів звукоутворення. 1. Гігієна голосу – як одна з професійних ознак співака-актора. 2. Загальні засоби профілактики. Вправи для дихання.	3	Протягом тижня

5. Види і зміст контрольних заходів

№ Змістовного модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	Презентація науково-практичного завдання на вибір студента у межах проблематики курсу.	Тема 2. Резонатори вокального голосу Тема 3. Вокальне дихання. Вимоги до оформлення: Презентація у форматі PowerPoint із застосування відео /аудіо прикладів	Повністю розкрито зміст теми - 7б; Розкрито зміст частково - 5б; Зміст подано не коректно, немає відео/аудіо прикладів - 3б; Завдання не виконано - 0б.	10
2	Презентація науково-практичного завдання на вибір студента у межах проблематики курсу.	Тема 4. Нейрофізіологічна роль органів почуття у процесі співу Тема 5. Органи звукоутворення, їх роль у співі Вимоги до оформлення: Презентація у форматі PowerPoint із застосування відео /аудіо прикладів	Повністю розкрито зміст теми - 7б; Розкрито зміст частково - 5б; Зміст подано не коректно, немає відео/аудіо прикладів - 3б; Завдання не виконано - 0б.	10
3	Практична робота за темою розділу	Тема 7. Елементи музичної мови. Вимоги до оформлення: в нотному зошиті виконати практичну роботу: побудова від звуку, в тональності; інтонування музичного прикладу; знання правил з поточних понять	Практична робота виконана без помилок - 8б; Практична робота виконана із незначними помилками - 5б; Практична робота виконана частково - 3б. Практична робота не виконана - 0б.	10
4	Презентація науково-практичного завдання на вибір студента у межах проблематики курсу.	Тема 8. Становлення вокально-педагогічних шкіл Італії 17-19 століть. Тема 9. Формування вокально-педагогічної школи України XIX-XX століть. Тема 10. Європейські школи співу, основні положення.	Повністю розкрито зміст теми - 7б; Розкрито зміст частково - 5б; Зміст подано не коректно, немає відео/аудіо прикладів - 3б;	10

		Винаходи. Вимоги до оформлення: Перезентація у форматі PoverPoint із застосування відео /аудіо прикладів	Завдання не виконано - 0б.	
5	Практична робота за темою розділу	Тема 11. Засоби музичної виразності Вимоги до оформлення: в нотному зошиті виконати практичну роботу: побудова від звуку, в тональності; інтонування музичного прикладу; знання правил з поточних понять	Практична робота виконана без помилки - 9б; Практична робота виконана із незначними помилками - 6б; Практична робота виконано частково - 3б. Практична робота не виконана - 0б.	10
6	Презентація науково- практичного завдання на вибір студента у межах проблематики курсу.	Тема 12. Загально-гігієнічні вимоги. Основні правила особистої гігієни. Тема 13. Профілактика захворювань органів звукоутворення. Вимоги до оформлення: Перезентація у форматі PoverPoint із застосування відео /аудіо прикладів	Повністю розкрито зміст теми - 7б; Розкрито зміст частково - 5б; Зміст подано не коректно, немає відео/аудіо прикладів - 3б; Завдання не виконано - 0б.	10
Усього балів				60

Підсумковий контроль

форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього о балів
1	2	3	4	5
екзамен	Теоретичне завдання - усна відповідь на три питання з проблематик и курсу	Питання для підготовки: 1.Вокальне мистецтво України й сьогодення. 2.Представники вокально-педагогічних шкіл 18-20 століть. 3.Значення приголосних звуків при формуванні вокально-технічних навичок. 4.Самостійна робота, її значення та організація. 5.Вокальний голос, як професійний інструмент актора музично-	Знання теоретичного матеріалу в повному обсязі - 20б; Знання теоретичного матеріалу із незначними похибками - 15б; Відповідь дана на два з трьох	20

		<p>драматичного театру. Якісні характеристики співочого голосу.</p> <p>6.Становлення вокально-педагогічних шкіл Франції 18-20 століть. Представники.</p> <p>7.Методичні принципи формування вокального голосу викладачів різних вокально-педагогічних шкіл.</p> <p>8.Гігієна голосу та профілактика професійних захворювань.</p> <p>9.Класифікація вокальних голосів, їх характеристика та діапазони.</p> <p>10.Європейські вокально-педагогічні школи Італії 17-20 століть. Представники.</p> <p>11.Персоналії оперного жанру та їх значення у реформуванні опери.</p> <p>12.Значення дикції та артикуляції при формуванні вокально-технічних навичок.</p> <p>13.Види та типи вокального дихання. Визначити поняття «Опора звуку».</p> <p>14.Голосовий апарат вокаліста. Його складові.</p>	<p>обраних питань - 10б;</p> <p>Відповідь дана на одне з трьох обраних питань - 5 б;</p> <p>Студент не знає теоретичного матеріалу курсу - 0б.</p>	
	Практичне завдання	<p>Оформлення:</p> <p>1.Побудова на нотному стані нотного зошита та інтонування голосом інтервалів, ладів, акордів;</p> <p>2.Інтонування та програвання на інструменті заданого музичного прикладу із застосуванням засобів музичної виразності - тривалостей, римічного малюнку, музичного розміру, тональності, знаків альтерації, динамічні відтінки.</p>	<p>Практичне завдання виконано в повному обсязі - 20б;</p> <p>Практичне завдання виконано із незначними помилками - 15б;</p> <p>Практичне завдання виконано частково - 10б;</p> <p>Практичне завдання виконано частково та із значними помилками - 5б;</p> <p>Практичне завдання не виконано - 0б.</p>	20
Усього				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		

D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано

Критерії оцінювання

Види і форми освітнього процесу	Критерії та показники оцінки навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти
Практичні заняття	Оцінюється: - ступінь володіння здобувачем освіти теоретичного матеріалу з питань курсу, насамперед основних положень різних вокально-педагогічних шкіл та їх представників; - активність здобувача освіти під час здобуття теоретичних знань та практичних навичок під час заняття та у процесі самостійної підготовки
Основні та додаткові завдання до практичного заняття	Результати виконаного здобувачем освіти завдання оцінюється за показниками: - застосування практичних навичок з вокальної техніки, навички вокального дихання, засобів вокальної виразності; - практично застосовувати засоби музичної виразності, їх види та форми (читання «з листа», музичний аналіз «на слух», розбір вокального твору за формою, транспонування мелодії, побудова інтервалів, акордів та ладів від різних звуків) ; - використовувати психологічні категорії при формуванні вокального голосу; - застосовувати музичний та гармоній слух під час роботи над художнім образом вокального твору.
Презентація або доповідь	Презентація або доповідь оцінюються за показниками оволодіння здобувачем освіти: - навичками демонстрації узагальненого матеріалу у формі презентації; - практичними вміннями стисло й змістовно формулювати власні думки за опрацьованим матеріалом;
Підсумковий семестровий контроль:екзамен	1. Оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу: тестовий контроль (30 б.) 2. Оцінювання рівня досконалого застосування навичок з вокальної техніки на основі теоретичного матеріалу(30 балів)

6.Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

1. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (сольний спів): підручник. Київ: Віпол, 2007. 174 с.
2. Голубев П. Поради молодим педагогам-вокалістам. Київ : Музична Україна, 1983. 62 с.
3. Євтушенко Д. Б. Роздуми про голос. Нотатки педагога-вокаліста. Київ : Музична Україна, 1979. 94с.

4. Жишкович М. Основи вокально-педагогічних навиків : методичні поради для студентів вокальних факультетів вищих навчальних закладів культури і мистецтв III–IV рівнів акредитації. Львів : Літопис, 2007. 43 с.
5. Локарева Г. В., Гринь Л. О. Вокальне мистецтво в професійній підготовці актора музично-драматичного театру: теорія та практика : монографія. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2014. 304 с.
6. Флис В., Якуб'як Я. Сольфеджіо. Для I - IV класів дитячих музичних шкіл. Київ : Музична Україна, 1982. 196с.

Додаткова:

1. Гозенпуд А. Краткий оперный словарь 2-е издание. Київ: Музична Україна, 1986. 296 с.
2. Гринь Л.О. Теоретико-методичні основи вокальної підготовки майбутніх акторів/ Науково-методичний посібник для студентів спеціальності „Театральне мистецтво” / науковий редактор Г.В. Локарева. Запоріжжя : ЗНУ, 2011. 140 с., ноти.
3. Олексюк О. М., Ткач М. М. Педагогіка духовного потенціалу особистості: сфера музичного мистецтва : навч. посіб. Київ : Знання України, 2004. 264 с.
4. Гринь Л. О. Діагностика сформованості вокального голосу майбутнього актора музично-драматичного театру : методичні рекомендації. Запоріжжя : ЗНУ, 2011. 48 с.
5. Гребенюк Н. Є. Формування вокально-виконавських навичок та роль між особистісного спілкування у класі сольного співу : дис. канд. мистецтвознавства: 17.00.02. Київ : Київська державна консерваторія ім. П. І. Чайковського, 1994. 179 с.
6. Ковбасюк А. М. Значення народної пісні в розвитку вокальних навичок співаків. *Молодь і ринок*. 2010. № 3 (62). С. 150–154.
7. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). Київ : Освіта України, 2008. 274 с.

Інформаційні ресурси

1. Вокально-виконавська творчість. URL: <http://disser.com.ua/contents/18832>. (дата звернення 01.02.2025)
2. Розвиток особистості співака. URL: <http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc.../3.pdf> (дата звернення 01.02.2025)
3. Вокальне мистецтво: історія та сучасність. URL: http://solospiv.com/.../Naukovi_zbirky_24.pdf (дата звернення 01.02.2025)
4. Теорія та методика співацького голосоутворення. URL: <http://ib.mdpu.org.ua/e-book/hor/tema5.htm> (дата звернення 01.02.2025)
5. Особливості співу акторів драми. URL: [http://publications.lnu.edu.ua > download](http://publications.lnu.edu.ua/download) (дата звернення 01.02.2025)
6. Таємниці співака URL : [https://day.kyiv.ua > kultura](https://day.kyiv.ua/kultura) (дата звернення 01.02.2025)
7. Селін Діон між минулим і майбутнім. URL:[https://informer.ua > nayvi...](https://informer.ua) (дата звернення 01.02.2025)
8. Історія вокального мистецтва URL:<https://chtyvo.org.ua> (дата звернення 01.02.2025)
9. Сучасні вокальні техніки та методики їх вивчення URL:<http://www.aphn-journal.in.ua> (дата звернення 01.02.2025)

10. Заснування школи імені М.В.Лисенко URL: [http:// https://lysenko-school.org](http://https://lysenko-school.org) (дата звернення 01.02.2025)

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ¹

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. За необхідності заняття можуть проводитися у очно-дистанційній формі, коли частина слухачів, що не можуть в цей день бути присутніми в аудиторії, приєднуються через зом і беруть активну участь у заняттях. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані у формі співбесіди під час планової консультації викладача впродовж двох тижнів після пропуску. Відпрацювання занять може

здійснюватися й шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до сесії не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Одне з основних завдань навчального процесу – формування нульової толерантності до академічної недоброчесності. Відповідно до чинних правових норм, порушенням норм академічної доброчесності зокрема вважається: плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства; фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях; фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень; списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

З метою формування відповідального ставлення до наукової діяльності та оприлюднення її результатів усі письмові роботи, що виконуються студентами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck, результати перевірки аналізуються викладачем під час оцінювання роботи. Роботи, в яких виявлено ознаки плагіату або інших форм академічної недоброчесності, до розгляду не приймаються і **відхиляються без права перекладання**. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на платформі СЕЗН Moodle ЗНУ: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Виконавці індивідуальних завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу).

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються в ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>; наукометрична база Scopus: <https://www.scopus.com>; наукометрична база Web of Science: <https://apps.webofknowledge.com>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Комунікація

Планове спілкування викладача зі студентами відбувається згідно розкладу під час аудиторних занять та щотижневих консультацій викладача. За необхідністю воно може відбуватися на платформі зoot.Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є платформа Moodle. Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для індивідуальних питань використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на платформі Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса

електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим або ваше питання потребує термінового розгляду, надішліть електронного листа на пошту або у зазначені меседжери викладача. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище, ім'я та курс.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марти Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ

Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів:
понеділок- п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):

<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю

<https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ:

<http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:

<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ):

<http://sites.znu.edu.ua/confucius>